

Dr. Lazăr Nici, directorul
Palatului Cultural

Arad

Parcelările lui Moskovits

Cu cca 15 ani în urmă, firma Moskovits a cerut și a obținut dela oraș un teren considerabil, pentru trebuințele întreprinderilor sale. Pământul a fost cedat firmei cu condiția: să-l utilizeze pentru scopuri industriale, iar atunci, când nu va mai întrebuința terenul pentru scopul amintit, ori în caz de lichidare a firmei, să se restituie locul primăriei pe acelaș preț cu care a fost cedat. Această mențiune s'a făcut chiar în Cartea funduată, cu ocaziunea transcrierii cesiunii terenului în cauză.

Mai târziu, firma Moskovits a cerut primăriei să aprobe radierea mențiunii din cartea funduată, motivând că aceasta ar fi o condiție a unei combinații comerciale, contractele de firmă. Consiliul comunal a aprobat cererea firmei fără a renunța însă la drepturile de răscumpărare ale orașului. Nu se știe, însă, în ce împrejurări s'a strecurat în cartea funduată înscricția, că primăria renunță de bunăvoie la drepturile sale, față de firma numită, fără nici o condiție.

Firma Moskovits, văzându-se stăpână pe acel teren, a început parcelarea și vinderea lor. Pe dealtă parte, orașul prinând de veste și cunoșcând acum adevăratele intenții ale firmei, traduse deja în fapte, a oprit parcelarea. Acum urmează între părți tratative de împăciuire, cari — probabil — se vor termina tot cu câștigul lui Moskovits. H. T.

La cât se ridică datoria internă?

Ministerul de finanțe des-minte informațiunea publicată de unele ziare, după care în tratativele duse cu bancherii străini pentru contractarea împrumutului, s'ar fi fixat suma totală a datorii interne ale statului la 3 miliarde lei, când în realitate ele se urcă la 6 miliarde.

S'a prevăzut în planul de stabilizare numai 3 miliarde, de oare ce restul de 3 miliarde urmau să fie achitate din cele 75 milioane mărci ce aveam de primit, în urma înțelegerii cu Germania. „Argus“

De Invierea lui Lazăr

Cu o săptămână înainte de Patimile Lui, Hristos săvârșește o minune în satul Betania, la groapa prietenului său, Lazăr, care de patru zile zăcea mort în pământ: minunea învierii lui Lazăr.

Scripturile ne spun: că, înainte de Paștile evreilor, înainte de ultima Sa suire la Ierusalim, Hristos se afla în mijlocul acelora unde a venit spre propovăduirea cuvântului lui Dumnezeu, când i-se aduce trista veste că prietenul Său: Lazăr, din Betania, a încetat din viață și că este deja pus în groapă de patru zile. Hristos, viața însăși, la auzul acesteia, oftează, dar răspunde că Lazăr n'a murit, ci doarme. Pentru el nu era mort Lazăr, pentru el, moartea prietenului său Lazăr era un somn dulce, din care avea de gând să-l redeștepte, să-l readucă la viață, spre mărirea lui D-zeu și a Sa. Ocazia morții lui Lazăr, i-a dat prilej încă odată de a-se afirma Fiu al lui D-zeu. Și s'a afirmat.

Toți cei curioși de a vedea senzații, toți cei cu inima învârtoșată L-au urmat până la groapa unde era pus Lazăr spre odihnă vecinică, spre a se convinge de puterea mistică a Aceluia care a petrecut în mijlocul lor o viață întreagă, spre a se convinge de nemoartea lui Lazăr. Și de fapt, câteva cuvinte rostite de Hristos au fost suficiente, ca trupul care mirosea a stricăciune, trupul rece și fără de viață, ce timp de patru zile a stat sub pământ, să se ridice din groapă, să facă mișcare, să vorbească, să fie iarăși viu între cei vii. Minunea învierii lui Lazăr, s'a petrecut Sâmbăta, înainte de intrarea lui Hristos în Ierusalim, de aici numirea de Sâmbăta lui Lazăr.

De câteva sute de ani, anumiți oameni cari își zic „spirite libere“ caută cu orice preț și cu orice mijloace să facă din întreaga viață a lui Hristos o legendă, iar pe El să-l răpună a doua oară. Vreau în ruptul capului și cu orice preț să-L omoare în sufletul oamenilor. Acești profesori îmbătați de metafizică, încercară a dovedi că Evangheliile ar fi o legendă, că Isus n'a săvârșit minuni afară de vindecarea hipnotică a câtorva obsedați, că Isus ar fi un eclectic vântură-lume, care studiase pela greci, spre a se da Mesia Israelului, ba alții bătând căm-

pii, au mers până acolo că au afirmat despre El, că nu se născuse nici odată, în nici o parte a lumii.

Noi, generația noastră trăim azi în epoca creștină, și orice epocă trebuie să-și scrie evanghelia sa. Civilizația, viața noastră începe odată ca nașterea lui Hristos. Ce a fost înainte de El, în antichitate, putem cerceta și putem afla, dar nu mai este bun nouă, o fi frumos, dar pentru noi e lucru mort.

Și totuși nici o altă vreme n'a fost, ca a noastră, mai în străinată de Hristos și de Hristos mai nevoită. Azi materia ne este idolul nostru, azi materia înlocuiește pe Hristos, și nu se ține seamă că „ce este din pământ în pământ va merge“. Este adevărat că oricare generație își are grijile, gân-

(Continuarea în pag. III-a)

ECOURI

Iar s'a supărat d. prefect...

... desigur tot d. dr. Iosif Muierescu. De astădată, cică — așa ne scrie un cititor dela Marghita — nu cu trântit de uși, ci, cu ocări și palme...

Ocările au fost aduse în plin public la adresa unui fruntaș al partidului, un distins avocat și inimos român, care s'a făcut vinovat că prea apără drepturile țărănilor români pentru a apăta ceea ce le precizează legea de dreptate socială: REFORMA AGRARĂ și în urma delicatelor aprecieri ale d. prefect și-a înaintat demisia din partid. Cetitorul nostru dela Marghita, ne mai scrie, că, d. dr. Muierescu nu s'a supărat fiindcă o să fie ajutați niște țărani că doar dănsul a promis tot în plasa Marghita și unor țărani neromâni că o să-i fericească! — dar, nu vrea Măria Sa, să se mai ocupe și altceva de soarta țărănimii cât o fi d-sa prefect „că-l arestează apoi“... precum a promis tot la Marghita.

Palmele, însă le-a primit — la primărie — un biet sergent de poliție rurală care nu l-a cunoscut pe Măria Sa că e domnul prefect... și, după cum a ordonat atunci d. dr. Muierescu, din acea clipă a fost scos și din păine...

Cu alte cuvinte și bătut și asvârlit pe drumuri, pentru că așa vrea un prefect democrat...

Se spune, că, în urma acestui trist exemplu dat de d. dr. Muierescu la supărare, un inteligent și vechi funcționar dela prefectură — pentru a feri în viitor pe bieții mici slujbași măcar de furia nervilor d-lui prefect — a propus colegilor să contribuie câțiva pentru a trage în 5000 exemplare — că-i județul mare! — copia fotografiei dlui prefect și a le răspândi în întreg județul, pentru a-l cunoaște toți cameristii și polițiștii comunali și să nu mai fie expuși a păți ca gardistul dela Marghita.

T.-Rid

ari și mici!

nu tocmai de ciudat — enimente scot genii reale și specimene în umbră. timpului, au categorii de a fi „mari“ și se produ-le puțină im-antă complex-taciturnitatea adâncă ca a- a destinul — rtuffică — ce în astfel de

cat omul ade-arat cu nim-ce-ar fi ră-ne a necuno-bis în care se

care judecă r ca un inci-șării, prin ur-ș conștințe, al se fi iremedi-

sine chinten-ă complexul ei a un moment eiașe s'a creat acificiile celor șplată, decât

ul mediu, sunt efectează viața și anomaliele ei. a, un publicist, u treptele ce-mități în stat, a împotriva e- „că robia nu mească, ci un

această idee — a la strictul ei logie cu starea — constatăm a mai există în cu drepturi de-iziziile atotpu-

ea există to-rmă, mai dure-mai umilitoare, față de timpu-âm.

rejurările eveni-șicat pe culmile ves ajunși sus, cum cu scârbă nânt în care au și s'a bucurat t de soarele ce

Persiflează adevărul, ignorând pe cei ce le-au dat aripile să sbore, iar cuta ironiei cinice încrustează buzele ori de câteori, viermele, tovarășul de altă dată, cerșeste o rază din lumina dăruită, cu o largheță neprecupețită.

O nouă clasă — a cărei denumire n'a intrat în vocabularul vulgului — stăpânește ceaice eră iluzia visurilor tinere, visurilor idealiste din cari s'a reiasă adevărul, acel adevăr în fața căruia nu există clasă...

Stăpânește și râde, disprețuește și 'njură. Politicianul — nu omul politic — pentru interesul egoist al persoanei sale, nesocotește totul fără nici un srcupul. La ce scrupule într-o țară în care se face orice, dar nu se condamnă nimic.

E o exagerare?! Poată că da, dar până acum a dovedit cineva contrariul?

Sau dacă s'a încercat ceva, n'a fost oare numai o mistificare spre a deruta pe cetățean? Da, da, spectatorul vede întotdeauna mai bine ca jucătorul.

„Marii“ au fost odată „mici“, au fost odată ca voi toți acești pigmei nesocotiți!

Și mulți dintre ei vor deveni iarăși mici. Se vor întoarce acolo unde țărâna este tot moale, și mâncarea de toate zilele amară decepție.

Se vor întoarce — căci sic transit gloria mundi — dar... oare nu toți cei mici — datorită lungului timp de despărțire — se vor preface fiecare într'un „Ugolino“ care să simtă plăcere la mușcarea craniului însăngerat, al celui ce ieri era mare?!...

D-v cei mari astăzi, nu uitați că mâne puteți fi mici, poate mai mici de cum ați fost. Veți fi niște pitici ce-o să produceți scârbă; iar cei din sânul cărora ați ieșit, o să vă plătească cu aceeași monedă: ingratitudea.

Sau dacă nu veți avea parte de acest tratament, veți fi încărcăți de faptele voastre rele și cinice, ce vi se vor atârna de gât în loc de armamentele virtuții. Și ce amară e decepția și decăderea!

Căutați și nu vă faceți părtași ai rușinii și nedreptății, ci 'ntro-nați adevărul pe care l-ați evocat când ați fost mici, adevărul acest astru pe care s'a bazat creația și legile.

Vitam impendere Vero...

Mephistophel

STA SĂPTĂMÂNII

În numărul 2 al „Zărilor Bihorului“, ce o redactează, întâiul articol, — cat, greu astăzi, săndim răscicat, căruitoare încă și fără frâu, de-a săvâdui, pe icimuncii de cărlui național-țără-mai departe, în adaogă: „Dacă ai cărturarii, din al afuritei po-țarnică și lacomă, în pace măcar muncei sale de sfârși cu fraza: „niciunile politice e cu gând ascuns e furis printre săndim cu toții, i la răspândesc răjbă, sunt suflete e, și sunt nemer-de astăzi“. te constatarea ce

te isbește din primul moment, că, autorul articolului se contrazice pe loc, în acelaș articol, prin cele ce scrie în final față de cele ce spune la început, când pretinde: că trebuie osândită „pa-tima gureșe de-a cuvânta și propovădui pe ici-colea împotriva muncii de cârmuire a Guvernului național-țărănist, de azi...“ fla-grantul în care cad simpatici redactori (simpatici prin scris, că, până în prezent sunt tot anonimi...) ai gazetei dlui prefect, e și mai evident, prin ceea ce scriu în pagina 3-a în „Cuvântul Bihorului pentru popor“ sub titlul: „Ce a făcut guvernul Maniu, timp de patru luni?“

Li critică pe liberali — e drept pe un ton mai urban ca în numărul 1 — și ridică în slavă actualul guvern.

Nimic de zis. Fiecare partid poate să scoată câte ziare o poffi, la fel și cel intitulat: țărănesc, și chiar în „condițiunile“ în cari a făcut d. Maiorescu să-i apară

foaia, dar să minți în așa hal, oricât s'ar spune: că „foile de provincie își umplu paginile numai cu mincimi“... par'că nu cadrează de loc cu principiile enunțate în opoziție de „partidul refacerii morale“, de regimul regenerării... etc. Și în plus, ca să nu rămânem cu nimic datori, să lămurim și aluzia făcută prin sublinierea cu semnele citării a cuvântului „condițiunile“ privitoare la modul cum a înțeles d. dr. Maiorescu a-și scoate o foaie personală. Crede oare dsa, că, în viitor, se va mai putea bate cu pumnii în piept, lăudându-se cu temerara-i reputație de om care nici odată n'a săvârșit nici o ilegalitate?

Adică, după felul de a judeca al dlui dr. Iosif Maiorescu, este cumva permis, dacă dsale i-a venit gustul să aibe o gazetă la Beiuș sau aiurea, să monopolizeze toate publicațiunile numai pentru foaia dsale, la fel și cu fondurile comunale și desigur că astfel procedează și cu fondurile județului?

Crede dsa, că, e frumos a se

opri notarilor din salariu plata abonamentelor personale și pentru comună, cum s'a întâmplat săptămâna trecută că secretarii de plasă s'au dedat la asemenea abuzuri, iar pretorii au cerut telefonic rapoartele notarilor despre numele țărănilor cărora să li se trimită „Cuvântul Bihorului“ și să fie pe urmă executați a plăti abonamentele măcar câte 10 de fiecare comună?

Se înșală d. prefect Maiorescu dacă își închipuie cumva, că asemenea samavolnicii, cari atunci când erau săvârșite de d. Dezideriu Tempelean și alții pentru foaia „Dreptatea poporului“ chiar d. Maiorescu le vestejea, nu vor înrări cum nu se poate mai trist asupra faimei activității d-lui Maiorescu, ca prefect al acestui județ.

Dacă a pornit pe panta abuzurilor — indiferent că se săvârșesc pentru a scoate o gazetă chiar bună dacă ar fi! — fie sigur d. dr. Iosif Maiorescu că toată suflarea cinstită a acestui județ, în curând, foarte curând, îl va a-funda alături de ceilalți abuzivi

cari s'au perindat în fruntea dem-nităților publice, în nămolul în cari i-a asvârlit pe toți și nu mai contează decât ca niște mutre moarte între vii, niște cadavre ambulante...

De-acum vom crede tot ce se vorbește pe socoteala d-lui Maiorescu: că nici dănsul nu este tocmai ceară curată... și de aceea a stăruit de l-a vârat pe Grunstein — negustorul de lemne devenit prin enigmă arhimilionar în câțiva ani — în comisia interimară a Camerei de comerț și industrie etc. etc.

Ehehei, domnule Muierescu, dacă țineai morțiș să ai și dta gazeta dtale, care să te laude când vrei și cât vrei, să fi pus punga dtale la bătaie să-ți scoți o foaie, iar, nu cu fondurile publice să-ți satisfaci asemenea dorinți. Pe acelea nu ești dta stăpân și nu poți să le întrebuințezi dupe plac fiindcă va veni și ceasul răspunderii, când, va trebui să dai socoteală de fiecare centimă cum ai întrebuințat-o, așa cum a fost chemat să-și dea seama bă-trânul Dezideriu Tempelean. Și

Ajutorarea șomerilor

Primăria orașului a cheltuit aproape 2.000.000 lei cu ajutorarea șomerilor. Frumoasă acțiune, dar și suma este frumoasă. Inițiatorii acestei acțiuni merită toate considerațiile, dar și însemnătatea acestei sume, merita condițiilor mai raționale. Fondurile primăriei s-au epuizat, primăria este debitată pe piață pentru mărfurile cu cari s'au ajutat șomerii, iar dl consilier Crăciun este istovit de campania laudabilă ce a dus-o, pentru alinarea suferințelor, șomerii, însă, au rămas tot șomeri, fără nici o speranță de ajutor sau prilej de muncă, prin care să mai astupe gurile flămânde ale copiilor, ce scriburesc de frig lângă cuptorul rece.

Ce se putea face cu această sumă, natural, tot în interesul șomerilor? Dacă primăria cumpăra pe maximum 500.000 lei material brut, punându-l la dispoziția muncitorilor, — cari ar lucra dacă ar avea ce și unde, — cu restul sumei salarizând muncitorii, cu 50% din salariul ce l-ar primi angajați fiind la alte întreprinderi, pe lângă că ar și produce, dar muncitorul ar înceta de a fi șomer, oricât de slab ar fi retribuit. Al doilea, și poate cel mai mare profit ar fi: cel moral. Muncitorul harnic, cărui numai prilejul de muncă îi lipsește, încă nu este cerșetor, deci, nu trebuie făcut pomaniagiu. În al doilea rând, prin acest sistem s'ar forma o cooperatie, întrucât, produsul acestor „șomeri” valorizându-se, acțiunea se poate perpetua, dând naștere unei cooperative de producție în comun. Prin faptul, că, muncitorul ar înțelege să facă contraserviciu, prin reținerea de 50 % din competiția ce ar urma după produsul său, ar de posibilitate și prilej de muncă la încă atâția muncitori. Dacă ei, înțeleg să se organizeze și să se solidarizeze în interesul lor comun trebuie să înțeleagă și însemnătatea acestui lucru.

Când primăria, resp. cooperativa a investit 500.000 lei în materiale brute, iar 1,500.000 lei a plătit muncitorilor ca 50 % din produsul muncii lor, înseamnă că: deja am avea în depozit marfă în valoare de 3,500,000 lei, socotită pe prețul de cost. Deci un profit de 1,500.000 lei care deși este crait „pe spinarea lor” dar este a se folosi tot în interesul lor.

Mi se va obiecta, că orașul nu are ateliere unde să lucreze acești muncitori. Abstrăgând dela șomerii ce au instrumentele necesare, posedând chiar brevet industrial, însă, nu au capitalul necesar pentru a-și profesa meseria, sunt chiar întreprinderile cari au concediat acești muncitori, și atunci, când aceste întreprinderi s'au asociat acțiunii de

ajutorare a șomerilor, chiar cu contribuții importante, pentru ce nu ar pune o parte din atelierele lor pentru acest scop? (Aceasta s'ar putea reglementa chiar printr'o lege.)

Urmează valorizarea produselor. Pe cât pare de anevoios, pe atât este de simplu acest lucru. Iată cum: instituțiile se aprovizionează totdeauna cu cele necesare, prin „licitație publică” ceiașă însă pe lângă toată „cinstea” conducătorilor instituției, permite câștigul, mai mult, sau mai puțin legal al ofertantului, deci, la tot cazul peste prețul de cost al materialelor oferite. Sunt apoi parcurile orașului unde nu sunt bănci, ori dacă sunt în mod neîndestulitor apoi sunt dărăpănate, ce vai de ele, deci, însuși orașul ar prelua o mare parte din cele produse astfel. Sunt până și pantofari șomeri, iar sergenții de stradă, a căror întreținere grevează bugetul primăriei, sunt încălțați tot prin „licitație publică”.

Că, ce vor zice la aceasta industriașii din localitate? Făcându-se din aceste produse aprovizionarea instituțiilor, vor striga acei câțiva protejați, cari au devenit furnizorii instituțiilor și cari, ca atare, și-au făcut averi colosale. Dealtfel, cooperatia nu este altceva, decât o luptă contra capitalismului, și o acțiune în interesul comerțului și a industriei naționale.

HORIA TOADER

Prefectura Poliției Oradea.

No. 5664/1929.

Publicațiune

Prefectura Poliției Oradea, aduce la cunoștința generală că Ministerul de Interne, Direcțiunea Contabilității București, cu ordinul No. 4695 K din Februarie 1929, a aprobat vinderea prin licitație publică a obiectelor găsite și nereclamate din anii 1926--27.

Licitația publică va avea loc în ziua de 11 Apr. 1929, în edificiul Prefecturii Poliției Oradea, etajul I. No. 16, la ora 10, a.m. în conformitate cu dispozițiunile art. 72—82 din Legea asupra contabilității publice.

Prețul de adjudecare, se va comunica în ziua licitației de cei în drept.

Orice alte informațiuni, se pot primi la Prefectura Poliției Oradea, etajul I. No. 16 la Serv. contabilității.

Prefectul Poliției, Șeful serv. contab.,
Reu Berdac

O! Visurile ce ne mint...

Prietenul Nicu Belu pribeg prin depărtări

Cu mine s'a născut un vis
Și a crescut cu mine-odată
Că mă ntrebam cu ngrijorare:
Vam încăpea noi amândoi
In lumea asta mare?...

Și cum în visul meu
Eram tot una, eram Eu,
Cum e de-apururi Dumnezeu,
Atâtea vise'n el am pus
Și-atâtea dor de nepătruns...
Cum nu s'a scris și nu s'a spus...
Căci nepătruns e Dumnezeu!...

Iar pânzele când leam întins
Să sbor spre largul necuprins
Stăpânitor cum e un zeu,
Omul din mine a învins
Gonind pe Dumnezeu!...

O! Visurile ce ne mint
Sădind în suflet infinitul!...
Atât de tragic e sfârșitul,
Că 'n jugul vieții aspru, greu,
Visele mint... ne mint mereu...

Val! Unde este Dumnezeu,
Din minunatul vis al meu?...

CONST. BARCAROIU

Dl locotenent Bogatu Ion dela școala de jandarmi Nr. 1 Oradea, a scos pe cont propriu HARTA JUDEȚULUI BIHOR cu noua împărțire administrativă în măriștea: 90 ctm./100 ctm. **Lucrarea este de un netăgăduit folos, întrucât, are și un caracter de material didactic, care poate fi utilizat cu mult folos atât de școli cât și de toate instituțiunile de stat sau particulare.**

HARTA JUDEȚULUI BIHOR lucrată la scara: 1/150.000 este o lucrare de artă cartografică.

Se găsește de vânzare pentru prețul derizoriu de 150 lei la librăria „Socec” & comp, „Librăria Românească” și „Corvina” din Oradea.

Incunoștințare

Se face cunoscut onorabilului public: că, pentru obținerea autorizațiilor de instalarea posturilor radio-recepție, este suficient ca solicitatorii să adreseze o cerere timbrată Oficiului P. T. T. Centralizator Oradea, anexând la un certificat de bună purtare și unul de naționalitate. Pe baza cererilor și actelor menționate după ce ni se achită taxele legale se eliberează imediat autorizația pentru funcționarea postului.

Dirigente, I. Păunescu

O cerere netim...

Multe sunt necesare în lumea aceasta și puține se fac. Mai multe vorbe, mai puține fapte se văd pretutindeni și mai cu seamă în politică, câmpul pe care se practică în cea mai mare măsură acest procedeu sau îmbătare cu apă rece, cum s'ar zice mai pe românește. Dar și aci sunt epoci numai alegerile... când minciuna joacă rolul principal, când simplul muritor aspirant la un ciolan de ros, se visează cu el în mână se pretează la orice fel de imoralități ca să devină omul zilei.

Odată ajungându-și țelul, își diminuează minciuna în promisiune și atunci, poți aștepta până ția sări ochii și nici atunci nu vei fi satisfăcut. De te va îndemna păcatul să vezi ce-i cu chestiunea a cărei satisfacere ți s'a garantat, o ușe ți se nchide în nas și pițigăiatul răspuns: „Nu e domnu' acasă” te lovește peste el. „Când vine?” Nu poți să întrebi, căci nu mai ai pe cine. Într'o astfel de situație, injuri și pleci tânguindu-te că ai bătut drumul de geaba. Să-mi fie permis a spune: că, numai automobilistii, vara, când lasă nor de praf în urma lor, primesc dela drumeți atâtea injurături.

Ce să-i faci? Așa este în lume. Sătulul nu crede flămândului. Rari sunt acei săraci cari au băgat ceva în traista lor din mila celor cari au mai mult, penrucă rari sunt, dar foarte rari, acei cari dau crezare nenorociților. Până acum, numai doi înși s'au găsit cari și-au dedicat munca lor binelui obșteșc, în mod gratuit: un senator pe Târnave și un primar din Timișoara. Și câți n'ar fi în stare să facă aceasta? Dar nu aici vreau s'ajung nici până acolo să pun papucul la ușe... ca domnul Manoilescu, ci, vreau ca actualii parlamentari, aleșii națiunii, cari atunci când s'a propus de guveru majorarea impozitelor și a taxei de timbru, n'au mai pregetat niciun pic și cu unanimitate au aderat la votarea acestei legi; tot așa, d-nii deputați și senatori ar putea aduce la cunoștința guvernului multe din necazurile mulțimii care și-a pus toată încrederea în dâșii și tot odată a propune și sustine soluțiile necesare înlăturării.

A venit timpul când fiecare poate arată ce poate, când fiecare poate exclude din mintea alegătorului: că nu l-a îmbătut cu apă rece, că, nu-i ales ca să moșie în Casa țării, că-i tot omul de ordinar și că, vorba a devenit faptă. Sunt lucruri pe cari le așteptă multă, multă și chiar toată lumea. Dar, să presupunem: că, pe cine-l doare se vaeță și atunci, venim și noi, oropsita oaste a funcționarilor să: mai evidențiem

pentru că prin noua atitudine adoptată, dta ai devenit un pericol pentru ziaristi profesioniști, cari ne trudem din puținul ce câștigăm, muncind din greu la ziarele din Capitală și din alte orașe, pentru a putea menține cu demnitate publicațiile noastre, ne-subjugate nici unui partid, fii sigur și dta și prietenii dtale, că vom ști să ne apărăm destul de dărj drepturile ce ni le prejudiciați, cu atâta cinism. Scoate, domnule Maiorescu, 20 de ziare, dacă poțesti, dar nu lua măsuri de boicot împotriva celor cari nu-ți sunt înregimentate, impunându-ți gazeta dtale.

Sub un guvern, pretins „al legalității” și care a ajuns unde se găsește numai datorită presei, orice fel de măsură restrictivă împotriva acesteia, cât de deghizată ar fi ea, înseamnă un adevarat atentat împotriva libertății presei și mai cu seamă la condițiunile în care se străduiește în această regiune a țării, a supraviețui orice foaie românească independentă!

Luni. — Comitetul de direcție

al Camerei de agricultură a cerut darea în judecată pentru coloniile prin presă a ziarului „Nagyvárad Estilap” în urma aprecierilor răufăcioase făcute de citatul ziar privitor la activitatea camerei. Nu ne bucurăm: că, niște ziaristi — ne este egal că acei ziaristi sunt minoritari — mai au încă un proces... și nici nu înregistram faptul cu literă neagră și cu titlu de senzație; cum procedează cei dela „Nagyvárad Estilap” când e vorba de ziaristi români și în special de cei dela ECOUL, însă, găsim că e bine, că se mai isbească și dâșii câte odată cu capul de tavan ca să vadă pragul... Prea sunt porniși împotriva a tot ce este românesc și prea transformă critica în curate injurături de câte ori e vorba de o instituție românească.

Marți. — Înaintea completului Curții de Apel S. I-a, compus din d-nii: Hász, președinte, Ciurea și Mihăescu consilieri și Stănescu primgrefier, cum și față de un public mult numeros, — încât nu mai încapă la un moment dat în sală — format din avocați,

studenți și ziaristi, dar mai cu osebire studente și studenți, d. Mototolea și-a dezvoltat pledoaria dsale, timp de 4 ore, — în care vreme s'a repetat de cel puțin treizeci de ori și a săvârșit tot de atâtea ori ilariante cacofonii, — căutând să dovedească onoratei curți, dar în deosebi studenților către cari mai mult vorbea: că, mai toți colegii dsale dela universitate sunt numiți ilegal și că, numai dsa este cel care a adus fală țării, prin scrierile ce a comis, „tot atât de numeroase și importante” ca ale consacratului autor D. Alexandesco dela Iași.

Regretăm că nu putem reproduce aidoma toate perlele... rostite de „eruditul” profesor la bara justiției față de studenți la adresa colegilor dsale, profesori ai acelorasi studenți, pe cari de fapt, d. Mototolea din ajun i-a pregătit despre substratul procesului de astăzi, conferențându-le timp de o jumătate de oră.

Dumnezeu să ne ierte! noi n'avem diplome universitare, — dar, în nici un caz nu credem zău! că bunul simț îl nasc diplo-

mele universitare? — și ca o completare a acestei veracități se dădu și d. Mototolea în stambă...

Credem că, d. Ovid Dumitrescu distinsul avocat al Ministerului Instrucțiunii — care dealtfel asistat de d. avocat Angelescu din baroul local în sumare cuvinte au doborât temeinic toată pelteaua dlui Mototolea — reîntors la București, va raporta ministrului său: ce exemplar de profesor universitar (Bun de pus în spirit!) are neamul la poarta occidentală a țării...

Când deunăzi, au apărut în ECOUL câteva ironii la adresa fenomenalului buimăcitor: proverbialul d. Mototolea (Poate din prea multă carte învățată fără rost!) câțiva bineintenționați factori ai vieții românești locale, au stărut pe lângă subscrișul a opri în viitor, pentru înaltul său titlu, pentru bunul renume al învățământului nostru superior, să nu mai fie ridiculizat, am convenit în acest sens, cu condițiunea de a fi sfătuit a nu se mai da în spectacol... Înșă, n'au trecut decât câteva zile și iată-l pe d.

unele din...
presc...
n'o pute...
Cum
Ar trez...
bucură: arece
reprezent...
bine ca...
nici ch...
sunt glă...
nenii
pentru...
și a
acei car...
pe
acolo, de...
duce lu...
mai
Domn...
ția
celor car...
lan
care să...
zui e
ni se pu...
pe p
care-i p...
isată
cediu. De...
neru
al corp...
ză u
cinci zii...
și
trebuie...
s'ar hr
cinci or...
re p
acestui...
bani cu...
reptu
ziona ca...
ăref...
un an...
cos a
fumează...
adus
Ce zic...
dre
putea fa...
pe a
atea de...
plătă
timbrezi...
ingr
pentru...
șapula...
respectul...
nu
că, efect...
zizat
un spri...
și p
bietului...
tor, n
puțin, p...
idea
Apoi d...
sirit
facere a...
pe
or ce
inca
zine
Public...
sa se
Se ad...
Circ
torilor...
ed-
1929
ostr
ține la...
d-
Mihai'...
princi
publica...
diat
indu-
din Leg...
tor.
țății p...
șă
cca 400...
are
de vară...
tinde
ina.
al d
vară Or...
la
Dorit d...
licitație...
șoție
tele d-...
și
dou
comisiun...
art
țației...
Orji, o
se pot...
vedeți,
str. Car...
dr.
între or...
ect s
le
Președint...
tr.
L. Freț...
cesu
car
Cititi și...
ci
ave
„E
lel

„E...
Mototolea...
c
față de...
eduția
care înc...
ile
mult: d...
fală
trucăț...
ce
ladivă a...
dilep
la bară...
cu
din când...
cușita
cuvânt...
— ună
cacofonic...
den
acompan...
proy
nate din...
mă
de par...
că, tc
„Delirium...
că h
se să lan...
dela
mototole...
scum
Acum, e...
șrei
binevoit...
i
au inter...
venc
discredit...
po
mântul...
ac
voit să...
scăte
asemenea...
șas
de către...
eva
ori d. Mot...
a
institul...
dini
s'a bălă...
ci
încercând...
ci
dențimii...
UL
minoritare...
UL
toți ceilalți...
n

Specula sării

Cum e exploatăta populația de către concesionarul principal: Lichtman?
Se impune înființarea unui depozit al statului

trece la Bihor, se interesează pe cei mici chiar când gu-
nenii legalității",
și ai poporului,
pe mâna specu-

mai făcut datoria,
nția organelor în
1a Ianuarie, că po-
lui e nevoită să
pe preț de specu-
lata la discreția
nerușinat fiindcă
ză un depozit de
și acest articol
hranei de toată
re plasarea unor
ri la rândul-le au
repturile lor unni
ăreț. Dar se vede
cos afară din lege
adus noi cazul la
în drept și în zadar
pe aceste vremuri
aplită, speculanții
ingreuteze și mai
populației nevoiașe,
nu s'a deranjat,
lizat. Și, de scrim
și poate vom mai
or, n'o mai facem
ideea înfrânării spe-
psirii celor vino-
or pentru a alina
or ce ne-au rugat
incă odată... că
zineva care să ple-
cele ce se întâm-
la sării..."

"Circulație" face
d-l Lichtman?

nostru, ne-a vorbit
d-lui Lichtman,
principal, cum se
diat din rândurile
ndu-ne și cifre ca

ea și întregul Bi-
ore are 240 com-
tindere este egal
ina, — nu există
al de sare și, ea
la doi conce-
dică astăzi: una,
soția decedatului
și maior invalid
douilea concesio-
ert Balint, medic,
obi, orb.

vedeți, că, dna Vu-
dr. Adalbert Balint
ct sarea și inca-
le ce rămân de
traficului anual
ct necesar ca și
concesionarul princi-
care exploatează
și concesioni, este
avere pe pielea
orășanului sărac,
lei 3-50—4-50 și

chiar 5 lei kgr de sare, în timp
ce statul dă sarea fie măcinată
fie bolovani pe 2 lei și 50 kgr.
gara de destinație, mai acordând
și alte avantagii, concesionarului,
între cari și o bonificație de 2000
lei la fiecare vagon de sare; aceasta
desigur pentru a încuraja pe com-
erciant să se ocupe mai asiduă
cu plasarea articolului.

Ținând seamă de capacitatea
de consumație anuală a întregu-
lui județ Bihor, care, dacă s'ar
face o rațională și la timp apro-
vizionare a fiecărei localități, s'ar
ridica întregul consum la mini-
mum circa 300 vagoane cu sare
anual, să presupunem că astăzi
se desfac numai 250 vagoane,
ceea ce înseamnă: 2.500.000 Kgr.
sare anual.

Înmulțind aceste 2.500.000 kgr.
de sare nu cu 2 lei și 50 bani
kilogramul ne dă suma de lei
6.250.000, care reprezintă costul
sării. La această sumă mai adă-
ugând suma de lei 144.000 ce
reprezintă cota anuală ce se spune
că primesc cei doi concesionari titu-
lari, dna. Vuruclas și d. dr. Ba-
lint, adică de fiecare numai 6000
lei lunar... ne dă în total suma
de 6.394.000 lei ce reprezintă
principalele cheltuieli. Socotind a-
cum că se vinde sarea în medie cu
4 lei kilogramul nu și cu 4 și 50
bani și 5 lei în majoritatea cazu-
lui ba și chiar 6 lei kilogramul
și că, principalul concesionar de
fapt: Lichtman ar vinde sare la
revânzătorii numai cu 3 lei și 50
bani kilogramul, ne dă suma de
lei 8.750.000 provenită depe vân-
zarea celor 2.500.000 kgr. La a-
ceastă sumă, adăugându-se și su-
ma de 5000.000 lei bonificația
dată de stat, câte 2000 lei de va-
gon, ne dă suma de 9 milioane
șapte sute cincizeci de mii de lei.
Din acest total scăzând cheltue-
lile principale: 6.394.000 lei râm-
mân 3.356.000 lei. Mai presu-
punând că Lichtman mai dă
celor doi concesionari titulari: dnei
Vuruclas și dlui Balint, încă
un milion lei pe an ambilor și
că, impozitul cel plătește pentru
sare (?), alte cheltuieli, plus sper-
jul ce-l dă, se mai ridică la su-
ma de 356.000 lei... și tot îi mai
rămâne anual două milioane lei
beneficiu. Dece aceasta? Pentruce
nu ar rămâne beneficiu de câteva
milioane statului? Iar celor doi
concesionari titulari să li se dea
pensia cuvenită legală tuturor
invalidilor, sau eventual, chiar o
bonificație pentru că li se ridică
concesiile și înființează statul un
depozit al său. Cele mai multe
sute de mii de cetățeni ai jude-
țului Bihor, nu sunt cu nimic vi-
novați să suporte specula lui Licht-

man și a imitatorilor săi, pentru ca
cei doi concesionari titulari să
aibă venituri sigure — indiferent
că nu se vor fi ridicând mai mult
decât 6000 de lei de fiecare pe
lună și în acest caz cu atât mai
trist, — iar Lichtman, un Licht-
man... să se îmbogățească la fel
ca în basme, speculând indolența
organelor superioare chemate să
înfrâneze pe orice Lichtman și con-
sorții lui, și să păzească interesele
statului. Ori, e cumva adevărat:
că sunt interesați a dăinui aceas-
tă urâtă stare de fapte tocmai
și aceia cari ar putea ardo în-
ființarea unui depozit de sare al
statului la Oradea, anumiți dni.
din direcțiunea g-lă respectivă din
Ministerul Finanțelor?

Dacă este exact... am vrea să
știm și noi. Să nu mai cheltuim
vreme, nervi și cerneală...

Justus

Echivalarea

certificatelor probare
pentru tinerii din
teritoriile alipite

Ministerul Instrucțiunii, pub-
lică în „Monitorul Oficial” din 20
Martie cor., următoarea deciziune
privitoare la echivalarea certifica-
telor probare pentru tinerii din
teritoriile alipite:

Tinerii cari posedă certificate
de clasă sau diplome de maturitate
eliberate de școalele de Stat sau
de una din școalele cu drepturi
de publicitate din teritoriile ali-
pitate, pot obține viza de echiva-
lare a certificatelor lor dacă vor
prezenta Ministerului certificate
originale sau duplicate, eliberate
cu formele legale. În cazul când
certificatele sunt în limbi străine,
ele vor trebui să fie însoțite și de
traducerile legalizate.

Certificatele de clasă sau de
maturitate obținute înainte de
Unire de către tinerii originari din
teritoriile alipite dela școalele cari
au rămas în afară de teritoriul
actual sau de către tinerii origi-
nari din țările dela cari s'au des-
lipit provinciile românești, însă au
optat și au obținut cetățenia rom-
ână, fiind în totul identice cu
cele obținute înăuntrul teritoriilor
alipite, vor fi supuse, în ce prive-
ște echivalarea, aceluiaș trata-
ment prevăzut la art. 1.

Tinerii cari posedă certificate
de o școală din străinătate, în-
ainte sau după Unire, vor trebui
să obțină echivalarea certificatelor
lor, prin Consiliul permanent,
spre a avea această valabilitate.

întrucât am înregistrat la timp
urâtul gest al d-lui Mototolea.

Miercuri. — În „Nagyvárad
Estilap” cu data de astăzi a
apărut un reportaj prin care se
arată că I. O. V.-ul precum și
Asoc. generală a invalizilor de
război, cari sunt subvenționate de
stat, nu și-ar face datoria față de
membrii lor, neîmpărțind „sutele
de mii de lei ce le încasează
dela stat” celor cari au nevoie de
ajutor...

Constatăm pentru nu știm a
câtea oară: că „uișaghirii” dela
menționata foaie minoritară și de
astatădă sunt greșit informați, sau:
nu îndeajuns...

Dacă dl-or s'ar fi interesat, ar
fi putut afla: că actualul guvern
a luat hotărârea: ca începând dela
1 Ianuarie 1929, să nu se mai
acorde nici un fel de subvenție
citadelor asociațiunii pentru ajuto-
rarea membrilor lor, întrucât gu-
vernul intenționează a veni direct
în ajutorul invalizilor, văduvelor
și orfanilor de război, majorându-
le pensiunile etc. Deasemeni, dnii
dela „Nagyvárad Estilap” se
puteau convinge că Asociațiunea

generală a invalizilor din război,
filiala Oradea, a împărțit pe anul
1928 cu mult mai multe ajutoare
decât subvenția primită dela stat.
În ECOUL dela 17 Martie a. c.
am publicat la loc de frunte și
ușor de cetit și de către un miop
o amănunțită dare de seamă-
bilanș a activității menționatei
filiale a Asociației generale a
invalizilor de război.

Joi. — Vestea adusă de
ușaghirii minoritare că d. gene-
ral Alevra ministrul comunicațiilor
ar fi demisionat, și că acestei
demisii îi vor urma și altele,
spre a se face o largă remaniere...
face pe mulți „oameni ai zilei”
să o sfeclească, bănuind: că, nu vor
mai ciocni ouă roșii tot la putere...

Nu vă șcriați domnilor, că
mai e până la foamnă... când
s'or număra bobocii!...

Vineri. — Ziarul „Nagyvárad”
anunță: că în curând teatrul ma-
ghiar din localitate va avea feri-
cirea să joace: „Haina cenușie”,
piesă în 3 acte de dna contesă
Margareta Bethlen, soția prim-
ministrului ungar și la premieră
va asista și autoarea, cum de-

La mormântul doctorului Valeru Rusu

Cu prilejul înmormântării râmă-
șitelor pământeste ale celui ce
a fost distinsul profesor dr.
Valeriu Rusu, un camarad bun,
d. profesor Iosif Pogon a rostit
la groapa neînchisă încă, ur-
mătoarele simțite cuvinte, ce din
lipsă de spațiu nu le-am putut
da publicității până în prezent.

„Când razele soarelui încep să
îningă răceala morții de iarnă,
când adierea vântului de primă-
vară, ca o șoaptă nerăbdător a-
șteptată a speranței, a început să
se furișeze în inimile noastre, când
natura se pregătește la reînviere,
la muncă și când albinele încearcă
să-și întindă piciorușele amorțite,
un suflu crud, rece a smuls un vâl
dinaintea ochilor noștri și prin
moartea colegului dr. Valeriu Rusu,
am recetit încă odată cuvintele
chinuitoare pe fruntea celor bătrâ-
ni: trebuie să te gândești la
despărțire, iar pe a celui tânăr;
în fiecare clipă te poți aștepta să
te smulgă și pe tine un vânt rece
depe acest pământ.

Dr. Valeriu Rusu ne-a părăsit
ca tânăr în suflet.

Fiul acelei familii mari, care în
Vitor ne-a dat un erou soldat,
fala armatei austro-ungare, în
Alexandru un savant medic, în
colegul nostru Valeriu nea dăruit
un suflet-om.

Când primele floricele mai în-
drăsește și-au ridicat capetele de
sub plapoma de zăpadă în pă-
durea Băilor-Felix, întâiul om pe
care l-au zărit a fost profesorul
Valeriu Rusu, înconjurat de micii
săi elevi, cari ascultau povestea
despre viața florilor, plantelor.

Floricele acesta nevinovate, na-
tura, despre care așa de mult și
cu atâta dragoste a știut să vor-
bească au format din Valeriu
Rusu un suflet-om.

Cum natura nu moare prin
adormirea ei iarna, nici colegul
nostru nu ne-a părăsit, prin în-
chiderea ochilor săi pe veci. El
trăiește mai departe în sufletele
noastre ale colegilor mai tineri și
ale elevilor săi.

Natura a fost recunoscătoare
față de prietenul ei, i-a destăi-
nuit secretul de a trăi în sufletul
altora.

Admirația sa nețărnută pentru
mărețiile naturii, fatal l-au desar-
mat în curând în lupta pentru
asigurarea unui loc bun la masa
vieții. Numai fratele său în viață,
și noi câțiva din intimitatea lui
știm ce amară i-a fost viața de
gospodar.

V. Rusu nu se plângea nicio-
dată de soartea sa. Poate com-
parația neîntrepută a soartei ome-
nești cu a plantelor l-a ferit de
întristări prea mari.

Suferințele altora însă, îl în-
duioșau și-l îndepărtau și mai
mult dela câștigarea bunurilor
prea pământeste.

Cu zâmbetul vecinic pe buze,
cu privirea înțelegătoare, în mână
cu flori, colegul V. Rusu ne-a
fost un simbol, o personalitate
care prin atitudinea sa, prin toată
activitatea sa ne-a arătat pe ade-
văratul părinte-profesor.

Zâmbetul cum a înghețat. Tru-
pul obosit pornește pe drumul
cel depe urmă. Comitetul. Asoc.
prof. soc. din Rom. soc. Oradea
te petrece iubite prietene. Calea
aceasta, este calea durerilor noas-
tre. Nu-l mai așteptați floricele,
pe admiratorul vostru, el s'a unit
cu voi prin odihna lui de veci.

Iar voi iubiți elevi îngrijiți flo-
rile care le-a sădit în inimile
voastre.

Noi, colegii tăi, vom urma calea
arătată de tine prin faptele tale
și vom încerca să ne ridicăm la
sufletul tău de profesor.

De Învierea lui Lazăr

(Urmare din pag. 1-a)

durile și — smintelile sale, dar acele
sminteli nu trebuie să meargă
până într'acolo, încât să confunde
pe D-zeul unic, cu materia, ca
aceasta să-i fie Dzeu și idol.

Căci dacă avem pe Dzeu în
noi, atunci avem și dragoste și
pace, atât cu noi înșine cât și
cu deaproapele noastre, iar dacă
vom idolatriza materia, aceasta
are ca urmare întocmai cuvintele
lui Isus: „Fratele îl va da morții
pe frate, părintele pe copil, iar
copii răscula-se-vor împotriva
părinților și vor pune să-i omoare”.
Aceasta va fi urmarea dacă nu
ne vom întoarce la Acela care
numai spre binele și mântuirea
noastră a venit.

Este dureros, dar totuși foarte
adevărat că azi puțini sunt aceia,
cari pătimesc pentru patimile lui
Hristos și mulți sunt pentru ni-
micirea lui. Din toate părțile se
răspunde, la ce bun Dzeu, la ce
ne trebuie biserică, la ce spove-
danii, la ce preoți; azi nu mai
este Dzeu, azi nu Hristos.

Însă tocmai gura păcătoșilor
a acelor cari și-au vândut sufletul
Satanei, atunci când trec peste
pragul acestei vieți, tocmai ei
pomeneșc numele aceluia căruia
o viață întreagă i-au negat exi-
stența. Deci este și rămâne de
știut că Hristos n'a fost izgonit
de pe lume. Pomenirea Lui este
pretutindeni vie. Pe zidurile bise-
ricilor, ale școalelor, pe văfurile
munților, la răspântiile drumurilor,
în cimitire, pretutindeni crucea
pomenește moartea Răstignitului.

Chiar de s'ar arde toate cărțile
de rugăciuni, ciasloave, liturghiere
și atunci încă a mai rămas cineva
care îl mărturișeste tainic: este
inima omenească. Buzele și gura
il hulesc, îl defaimă, îl neagă,
dar inima, ea se apleacă în fața
divinului ei Stăpân.

Acum când Stăpânul nostru
Mântuitor, întră pentru ultima oară
în Ierusalim în urale de Osana,
în mijlocul mulțimei care îl iubea,
se cade ca și noi să-l urmăm cu
sufletul curat, că pentru noi toți
s'a urcat pe cruce, pentruca să
rămână mereu viu în viața oame-
nilor.

I. T.

Citiți și răspândiți

„Ecoul”

singurul organ independent
din Ardeal. — Apare în fie-
care Sâmbătă în 2000 de fol.

Falimentul Băncii Române

Noua comisie interimară a Camerei de agricultură

Satu-Mare, 20 Martie. Banca Române în urma conducerii pricepute a directorului său: Augustin Popan, care a indus de altfel în eroare și un întreg consiliu de ad-ție, — a cerut declararea sa în stare de faliment la 8 August 1928. De atunci nu s'a luat nici o măsură pentru asigurarea în special a depunătorilor.

In grabă și cu unele amenințări s'a instituit ca curator d-l Doboși actualul prefect de județ, care a lăsat în locul său pe d. dr. Silvași, funcționar public. De remarcat e faptul la acest aranjament că, curatorul masei falimentului a fost desemnat în persoana d-lui A. Doboși care are ca asociat în biroul său avocațial pe d. dr. Daraban, membru în consiliul de ad-ție la Banca Română și jurisconsultul Băncii. Ce aranjament! Aceiaș birou avocațial care a făcut afacerile și lichidează?!

În acest timp nu s'a făcut nimic pentru a apăra interesele depunătorilor, de acela a fost nevoe sa depunătorii să se agite și să se adreseze până chiar la Ministru, căci, toate cererile ce se înaintau se punca la dosar, în urma intervențiilor celor interesați.

Arestarea lui Augustin Popan

Dar, nu putea merge la infinit acest sistem și toate intervențiile au rămas zadarnice în fața rebelor de fraudă și incapacitate ale fostului director al Băncii-Române, căci, după cercetarea experților contabili, care spuneau că nu este fraudă (?) justiția a găsit atâtea puncte de acuzare, încât, acum după 8 luni a dispus arestarea fostului director A. Popan.

Arestarea era imposibil să nu vină. Acest om, care a defraudat până și pe neamurile lui, nu cruța nimic pentru a sfida morala publică. El a funcționat la primărie și la Camera de comerț până în timpul din urmă, unde era tolerat și nici unul din semenii săi, ba și dintre cei mai curați la suflet nu a îndrăznit a'l ataca.

Augustin Popan a făcut petreceri și trăia viața ca a ultimului ocaș care știa ce îl așteaptă. Era nelipsit dela teatru și de la petreceri intime, sfidând și făcând pe luxosul și crezând: că, cu aceasta va potoli gura lumii care se îndârjia și mai mult văzând atâtea sfidare. Rezultatul a fost: că, justiția s'a ivit la orizont, punând balanța să arăte care este dreptatea.

Popan e și acum îndrăzneț...

Stând în stare de arest, acest om a început să trimită amenințări pentru a fi ajutat și salvat. Neamurile și prietenii cari probabil au gustat din banchetele ce le dădea când făcea afaceri mari, apleargă pe la toate ușile aci, la Oroadea și la București, dar toate acestea vor trece și blamul ce începuse a cădea pe conducătorii de bănci și discreditul ce se generaliza

repercutându-se asupra tuturor institutelor bancare se va ridica. Nu ori-ce om e capabil de a conduce o instituție de credit, unde grija banului încredințat trebuie să primeze intereselor personale.

Impresia în public și în rândurile depunătorilor

Dacă vestea arestării lui Popan a produs o vie satisfacție în publicul sătmărean și în deosebi în rândurile depunătorilor, întrezărind prin această justă măsură luată față de necinstitul director de bancă ce a fost Augustin Popan: nădejdea unei dreptăți pentru dânșii, în schimb, concursul dat de unii medicii lui Popan cu ocazia arestării lui care l'au făcut bolnav a otrăvit sufletele depunătorilor rămași pe drumuri. E regretabil că medicii, cari au avut și ei bani depuși la Banca Română, sprijină pe Popan a se sustrage pedepselor legii. În cele din urmă, nici vorbă că nici medicii și nimeni nu va mai fi în stare a-l salva și tot va intra unde îl așteaptă locul rezervat. Se răsună blestemele și greutățile oamenilor care și-au încredințat banii acestui nefast om. Cei ce îl acoperă, în zadar se sbat a-l scăpa căci dreptatea este imposibil să nu triumfe.

Acțiunea depunătorilor

Depunătorii vor continua a se întruni și a cere să li se apere drepturile lor, iar banii frustrați, cu care a cumpărat imobil pe numele soției și a făcut atâtea lux ce n'au văzut în viața lor, să lasă la masa falimentului, pentru a-și putea lua fiecare câte o părticică din însemnatele sume ce li se cuvin. Așteptăm cu încredere dreptatea justiției. Să se taie în carul vie, căci numai așa numai se poate face dreptate în această afacere. Nepedep-

sirea vinovaților, va da curaj și altora a imita pe Popan.

O nouă eră la Camera de agricultură

Camera de agricultură din Satu mare, care a fost condusă în mod detestabil de către d. Teofil Dragoș s'a dizolvat, spre satisfacția populației din acest județ.

Comisiunea interimară compusă din d. dr. Andrei Doboși, prefect: președinte; dr. Gh. Predescu, medic veterinar primar: vicepreședinte și dr. Augustin Mircea, notar public; Horvath Bartolomeu, proprietar; V. Berghceanu, consilier agricol: membrii; oferă garanția că, cu acești oameni înțelegători ai multiplelor nevoi economice locale, o nouă eră de muncă va fi inaugurată, spre binele și propășirea acestui județ.

Abia instituită comisia interimară, s'au format comisiuni cari deplasându-se imediat în țară și la expoziția din Budapesta, va cumpăra un număr însemnat de tauri de prăsilă în scopul îmbunătățirii rasei vitelor din județ.

Acești auguri, însă vor depinde și de felul cum lista viitorului Consiliu al Camerei se va alcătui, căci este cunoscută compunerea vechiului comitet ales în frunte cu renumitul avocat fără praxă: Teofil Dragoș din Baia Mare și notari publici, doctorii doftorilor... dar numai agricultori și cunoscători ai problemelor agricole, zootehnice etc. nu erau.

Vom vedea dacă politicianii Sătmarului, a la Mihai Pop, ambițiosul și „asul“ politice național-fărăniste din Satu-mare — mîncătorul de regăteni — nu va înfrânge bunul simț al celor câțiva amici și n'o nimeri-o mai rău decât satrapul dela Baia-Mare, prin alcătuirea listei viitorului consiliu din oameni nechemați...

Ion Sătmarăean

A murit eroul

Miercuri după amiază la orele 17,45 viteazul general FOCH, mareșalul Franței aliaților și un distins prieten al românilor ostaș al tuturor vremurilor, a murit părăvându-l al muncii organizate întru pro-Români! să-l plângem pe gloriosul murire, fiindcă odată cu dănsul a pierit tații noștri protectori, o personalitate de seamă întreaga omenire.

Plata datoriilor

incepe imediat. Dispozițiunile Ministerului

Ministerul de finanțe a trimis alaltăi eri Ministerului de comunicații o adresă asupra felului cum urmează să se facă ordonanțările din creditul de lei 4.859.754.857 necesar pentru plata datoriilor Statului rămase neplatite din insuficiența creditelor.

Pentru ordonanțarea cheltuielilor ce urmează să se facă din acest credit se trebuie să se deschidă în acest credit va trebui să se deschidă în registrele de partizi ale aceluși minister, un articol special.

Ordinale de plată vor avea de preferință o culoare roșie și va fi imprimat pe ele cu caractere mari cuvântul „Renta.“ Insa dacă aceste ordine de plată nu sunt gata confecționate, pentru a nu se întârzia ordonanțarea acestor cheltuieli care trebuie să înceapă imediat se vor întrebuița și ordinele de plată existente scriindu-se însă pe ele cuvântul „Renta.“

Toate ordinele de plată din toată țara se vor emite asupra Administrațiilor financiare din țară, iar cele din București asupra Cassieriei Centrale notându-se însă distinct adresa completă a titularului, județul, orașul, strada

Știri și fapte

ABONAMENTE:

Pe un an . . . . . 300 lei
Pe șase luni . . . . . 160 lei
Pentru autorități, bănci, cluburi, cafenele și alte întreprinderi lei 1500 anual.
In streinătate dublu. Anunțuri și reclame după tarif.
Pentru studenți, plugari și micii meseriași, anual. . . . . 50 lei
Pe șase luni . . . . . 25 lei

Banca Națională a României cumpără monede de aur românești și streine, pe cursurile afișate la toate sucursalele și agențiile ei din țară.

Ministerul de finanțe a luat dispoziția ca veteranii războiului din 1877, să fie scutiți — cu începere dela 1 Ianuarie 1929 — de plata impozitului pe pensii și global.

O circulară în acesst senz va fi trimisă azi administrațiilor financiare.

La funeraliile mareșalului Foch, vor lua parte din partea armatei române d-nii generali Presan și Rudeanu.

Guvernul român, va fi reprezentat prin ministrul nostru la Paris.

Printr'o decizie a Ministerului instrucțiunii, publicată în „Monitorul Oficial“ din 2 Martie crt și termenul de depunere spre cercetare a manuscriptelor cărților didactice, care a expirat la 15

și număr
rui ordin
numărul
sește în
ca Națio
ordonan
Toate no
înainte d
vor fi ofi
care pri
sumar va
plată ver
In caz
lipsuri, c
ficări, ele
noștința
nanțe, iar
membrii
dea de
nanțării,
ces verbe
împreună
rului Fin
ap
Or
vor fi ap
se vor t
regulă M
Direcția
rale a S
un borde
trece fie
Ad-ția fi
ruia este
trebuesc
separate
efectiv p
creditoru

Martie 192
ocamdata
In urma
ceferist, s
chea instr

Parlan
canță M

După P
grafia „D
LEGAL
medicină
medici: do
conferența
Academia
și căpitani
riade și
de medic
jandarmi

Astăzi,
Apel, S.
acțiunei
câtre orig
împotriva
Moșoiu în
al Academ
tate. Cur
dlui Moto
mantul n
înainta
fiindcă nu
dlui Tib
Academia
pe lângă
cu respect
formelor
nici un
reclamant
circa 50
felicitat
Moșoiu.

CROITORIA ȘI CEAPRĂZĂRIA MILITARĂ
ORADEA, STR. GENERAL MOȘOIU No. 18

DUMITRU N. COCOȘ

EXECUTĂ ARTISTIC ORICE COMENZI DUPĂ
ULTIMELE JURNALE CU PREȚURI MODERATE.

VIZITAȚI MAGAZINUL

LUCA P. NICULESCU SUCCESORI

BULEVARDUL REGELE FERDINAND No. 11.

CEL MAI IEFTIN MAGAZIN DE MODE

pentru sărbători 10% re-
ducere la toate mărfurile

Stofă de lână 140 ctm lățime și toate furniturile pentru
un costum bărbătesc complet lei 1300.
Șifon dela 29 lei metrul.
Molino dela 29 lei metrul.
Zefir fin dela 45 lei metrul.

Precum și celelalte articole cu prețurile cele mai moderate

CUMPĂRAȚI EXCELENTUL
HUILLE SURFINE EXTRA VIERGE

„SPHINX“

Cel mai delicios untdelemn de salate și pentru maioneze.
De vânzare la toate magazinele de coloniale și delicatose.

Depozitul
general: FISCHER EMIL

Parcul Ștefan cel Mare 11. Oroadea. Telefon: No. 9—62.